

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Terezou Kučerovou,
ve věci

žalobce: P. Č., narozený dne
bytem
zastoupen advokátkou Mgr. Rebekou Mořovskou Židuliakovou
se sídlem Krátký lán 138/8, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihočeského kraje
se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2024, č. j. KUJCK 105809/2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2024, č. j. KUJCK 105809/2024, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **15 342 Kč** do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právní zástupkyně.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Městský úřad Týn nad Vltavou, odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 7. 8. 2024, č. j. MÚT/21260/2024/OD/TeM (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uznal žalobce vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3, § 125c odst. 1 písm. k) a § 125c odst. 4 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“), kterých se dopustil z nedbalosti tím, že dne 18. 6. 2024 v 10:32 hodin, na silnici II. třídy, číslo 105, 107 km, u Jaderné elektrárny Temelín, ve směru jízdy od obce Týn nad Vltavou na obec České Budějovice, řídil motorové vozidlo Mercedes-Benz, RZ X a překročil nejvyšší dovolenou rychlost v úseku mimo obec nejméně o 35 km/h, když v úseku mimo obec, na kterém je nejvyšší dovolená rychlost stanovena na 90 km/h, byla výše uvedenému motorovému vozidlu silničním laserovým rychloměrem TruCam II LTI 20/20 změřena rychlost 129 km/h, po odečtení maximální možné odchylky měřícího zařízení $\pm 3 \%$ byla určena výsledná rychlost vozidla nejméně 125 km/h, čímž porušil ustanovení § 18 odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, dále motorové vozidlo řídil, ačkoliv nebyl držitelem platného řidičského průkazu (řidičský průkaz č. X platný do 19.11.2023), čímž porušil ustanovení § 6 odst. 7 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích, přičemž po skončení platnosti řidičský průkaz č. X bez zbytečného odkladu neodevzdal příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, čímž porušil ustanovení § 113 odst. 2 zákona o provozu na pozemních.
2. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne ze dne 2. 9. 2024, č. j. KUJCK 105809/2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“) dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Shrnutí žaloby

3. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce dne 4. 11. 2024 u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) správní žalobu, kterou se domáhá, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalobce v prvé řadě namítl, že rozhodnutí je nezákonné. Dle žalobce nebyl prokázán ani přesvědčivě odůvodněn materiální znak přestupků dle § 125c odst. 4 písm. b) a písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích. K odůvodnění materiálního znaku těchto dvou přestupků správní orgán dle žalobce uvedl pouze to, že jejich účelem je chránit „*pořádek ve státní správě na úseku řidičských průkazů*“, přičemž žalobce „*zájem společnosti na pořádku ve státní správě*“ porušil. Dále správní orgán uvedl, že škodlivost jednání vyplývá přímo ze skutečnosti, že jsou tato jednání kvalifikována jako zvláštní skutková podstata přestupku. Takové odůvodnění žalobce považuje za nepřesvědčivé a částečně nesprávné.

5. V této souvislosti žalobce namítl, že lze stěží jakýkoli materiální znak u těchto přestupků v případě žalobce nalézt. Co se týče přestupku spočívajícího v neodevzdání řidičského průkazu, není dle žalobce zřejmé, jaký zájem společnosti je chráněn postihnutím osoby, která je držitelem řidičského oprávnění a má tedy právo bez splnění jakýchkoli dodatečných podmínek požádat o vydání nového řidičského průkazu, avšak neplatný řidičský průkaz neodevzdá. Pokud jde o přestupek spočívající v nepředložení řidičského průkazu při kontrole, není dle žalobce zřejmé, jaký zájem společnosti je ohrožen, když v souvislosti s novelu zákona o provozu na pozemních komunikacích držitelé řidičského průkazu nemusejí předkládat řidičský průkaz ke kontrole, protože policisté mají možnost lustrace, zda je řidič držitelem řidičského oprávnění.
6. Žalobce dále shledává vadným výrok o spáchání přestupku dle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Dle žalobce se jedná o přestupek trvající. Z tohoto důvodu měl žalovaný vymezit ve výroku rozhodnutí, kdy k vyvolání protiprávního stavu došlo a dokdy byl tento stav udržován.
7. Pokud jde o vymezení počátku páčání protiprávního jednání, měl správní orgán dle žalobce provést přezkoumatelnou správní úvahu o tom, jakou lhůtu žalobce k odevzdání řidičského průkazu měl. Část výroku, že „*řidičský průkaz platný do 19. 11. 2023 po skončení platnosti bez zbytečného odkladu neodevzdal příslušnému obecnímu úřadu*“ nepovažuje žalobce za vymezení data počátku páčání přestupku. Žalobce poukázal na to, že dovedl-li by správní orgán, že přiměřenou lhůtou k odevzdání řidičského průkazu je 10 dnů, pak by počátek páčání přestupku spadl do účinnosti zákona o provozu na pozemních komunikacích ve znění do 31. 12. 2023. Do tohoto data skutková podstata přestupku dle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích nepostihovala porušení povinnosti dle § 113 odst. 2 téhož zákona, který měl žalobce porušit. Současně měl-li žalobce odevzdat řidičský průkaz již v roce 2023, tj. přestupek trvá již od roku 2023, musely správní orgány vypořádat, proč ukládají správní trest v rozmezí dle aktuální verze zákona, nikoliv znění účinném v roce 2023, kde byl dle § 125c odst. 5 písm. g) stanoven trest pokuty v rozmezí 1 500 – 2 500 Kč. Pokud jde o ukončení páčání protiprávního jednání, správní orgán dle žalobce neuvedl nic. V případě eventuálního úsudku, že protiprávní jednání žalobce udržoval až do dne zahájení řízení, namítl žalobce, že takový eventuální závěr nemá ve spise důkazní oporu.
8. Žalobce dále namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Dle žalobce není zřejmé, jak správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že „*přestupek byl spáchán v úseku, kde často dochází k dopravním nehodám se závažnými následky*“, ani na základě jakého podkladu či důkazu závěr o nehodovosti v daném úseku učinil. Přezkoumatelné je dle žalobce jen takové rozhodnutí, u kterého je zřejmé, o jaké důkazy se opírají jednotlivá skutková zjištění. Učinil-li správní orgán skutkové zjištění, že jde o úsek s častou frekvencí dopravních nehod, bylo jeho povinností vyjasnit, na základě jakého podkladu takové skutkové zjištění učinil. Správní orgán přitom tuto skutečnost promítl do výše ukládaného správního trestu.
9. Konečně žalobce brojí proti uloženému správnímu trestu, resp. proti správní úvaze, která jeho uložení předcházela. Dle žalobce správní orgán při úvaze o správním trestu zahrnul do správní úvahy výhradně okolnosti, které hodnotil v neprospěch žalobce. Naopak zcela pominul skutečnosti ve prospěch žalobce, zejména úsudek o nedbalostním zavinění či nezpůsobení poruchového následku.

Shoda s prvopisem: J. M.

10. Dále dle názoru žalobce jsou v rozhodnutí pouze vyjmenována zákonná kritéria pro ukládání trestu, když tato nejsou zhodnocena. V této souvislosti žalobce odkázal na právní větu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 As 56/2019-28, a závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze 31. 5. 2007, č. j. 4 As 64/2005-63, týkající se zohlednění kritérií při ukládání správní sankce a jejich zdůvodnění. Správní orgán dle žalobce uvedl pouze výčet přitěžujících okolností, naopak zhodnocení polehčujících okolností absentuje. Zákonná kritéria pro ukládání trestu pouze vyjmenoval, aniž by je hodnotil. Výrok o správním trestu tak žalobce považuje za nezákonný.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

11. V rámci vyjádření k žalobě žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.
12. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobce, že je nutné zkoumat naplnění materiálního znaku u každého přestupku. Dle žalovaného se mohou pouze výjimečně k jednání splňujícímu formální stránku přestupku přidružit významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, přičemž nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45.
13. K tomu žalovaný uvedl, že nespátřuje-li žalobce žádnou společenskou nebezpečnost v neodevzdání řidičského průkazu po skončení jeho platnosti, zákon hovoří zcela odlišně a společenskou nebezpečnost vyjádřil tím, že nesplnění uvedené povinnosti označil za přestupek. Pochybnost v naplnění materiálního znaku tohoto přestupku může být dle žalovaného spojena pouze s délkou doby, po kterou držitel řidičského průkazu neplní svou povinnost stanovenou ustanovením § 113 odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Zákon hovoří o bezodkladném odevzdání neplatného řidičského průkazu, zatímco žalobce nesplnil svou povinnost odevzdat řidičský průkaz po dobu více jak půl roku. Dle žalovaného lze tedy jednoznačně konstatovat, že právě délkou doby nesplnění své povinnosti žalobce naplnil materiální stránku předmětného přestupku.
14. Stran přestupku spočívajícího v nepředložení řidičského průkazu při dopravní kontrole, žalovaný souhlasil s žalobcem v tom, že držitelé platného řidičského průkazu nemusejí tento doklad při kontrole předkládat. Dle žalovaného je však nutno upozornit na skutečnost, že žalobce v době kontroly nebyl držitelem platného řidičského průkazu. Pokud jde o materiální stránku tohoto přestupku, žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobce, že tato nebyla naplněna, jelikož si policisté mohli v evidencích ověřit, že je žalobce držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel. Dle žalovaného žalobce nebyl shledán vinným za to, že nevlastní řidičské oprávnění, ale za nesplnění povinnosti předložit platný řidičský průkaz, resp. za to, že nebyl držitelem platného řidičského průkazu, a tudíž nemohl dostát povinnosti ustanovení § 6 odst. 7 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích.
15. Žalovaný proto setrval na své úvaze, že společenská nebezpečnost daného jednání spočívá v zajištění pořádku ve státní správě. Jen držitelé platného řidičského průkazu jsou dle žalovaného oprávněni řídit motorová vozidla v provozu na pozemních komunikacích bez toho, aby měli průkaz u sebe. Skutečnost, že policisté mohou v evidencích ověřit zapsané údaje, neznamená, že se žalobce nedopustil jednání rozporu se zájmem společnosti na řádné

výměně dokladů po skončení doby platnosti a na řízení motorových vozidel v provozu na pozemních komunikacích pouze s platnými doklady.

16. K vymezení doby přestupku spočívajícího v neodevzdání neplatného řidičského průkazu žalovaný uvedl, že s tvrzením žalobce nesouhlasí. Ve výroku napadeného rozhodnutí je uvedeno datum zjištění přestupkového jednání, tedy datum provedení dopravní kontroly žalobce dne 18. 6. 2024. Dále pak výrok rozhodnutí obsahuje dobu ukončení platnosti řidičského průkazu žalobce č. X, který byl platný do 19. 11. 2023, tedy dobu, od kdy došlo k povinnosti žalobce odevzdat neplatný řidičský průkaz, který měl bez prodlení po skončení platnosti odevzdat. Jednání žalobce spočívající v nesplnění povinnosti odevzdat řidičský průkaz po skončení jeho platnosti tak dle žalovaného bylo zcela jednoznačně časově vymezeno ve výroku napadeného rozhodnutí.
17. Žalovaný současně nesouhlasil s žalobcem v tom, že bylo jeho povinností vymezit dobu, do kdy měl žalobce odevzdat neplatný řidičský průkaz. Tato doba je dle žalovaného vymezena pojmem „bez zbytečného odkladu.“ Jde tedy o blíže nespecifikovanou, velmi krátkou lhůtu, již je míněno bezodkladné, neprodlené, bezprostřední či okamžité jednání. Dle žalovaného proto není nutné, aby správní orgán ve svém rozhodnutí tuto lhůtu blíže určoval. Právě termínem bezodkladně je dle žalovaného přesně definováno, že okamžitě po skončení platnosti nastal okamžik povinnosti vrátit řidičský neplatný řidičský průkaz. Časové vymezení datem ukončení platnosti předmětného řidičského průkazu do doby zjištění dané skutečnosti policejní hlídkou je proto dle žalovaného naprosto dostačující pro přesné vymezení doby trvání přestupku žalobce.
18. Žalovaný dále odmítl námitku žalobce ohledně nepřezkoumatelnosti tvrzení, že přestupek byl spáchán v úseku, kde často dochází k dopravním nehodám se závažnými následky. Uvedl, že správní orgán prvního stupně tuto skutečnost zmínil v souvislosti s posouzením objektivních a známých skutečností při posouzení nebezpečnosti jednání žalobce souvisejícího s rozhodnutím o výši uloženého správního trestu. Skutečnost, že v úseku, kde došlo k přestupku žalobce, dochází často k dopravním nehodám, považuje žalovaný za obecně známou skutečnost, tedy tzv. notorietu, kterou není dle jeho názoru nutné ve správním řízení nijak dokazovat.
19. V projednávaném případě tato obecně známá skutečnost dle žalovaného vyplývá jednak z povahy dané komunikace, která je hlavní spojnicí města Týn nad Vltavou s krajským městem České Budějovice, jednak souvisí se silným dopravním vytížením uvedené komunikace. Minimálně osobám užívajícím běžně danou komunikaci a ostatním občanům Jihočeského kraje znajícím povahu místa je dle žalovaného i z mediálních zpráv obecně známo, že na uvedené komunikaci dochází poměrně často k dopravním nehodám. Žalovaný dodal, že uvedená skutečnost měla pouze dokládat nebezpečnost jednání žalobce v daném místě a neměla zásadní vliv na stanovení výše správního trestu či vinu žalobce. Nebylo proto nutné dokládat případně statistiky nehodovosti v blízkosti místa spáchání přestupku. Zároveň žalovaný odkázal na řadu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci tzv. notoriet, které lze dle názoru žalovaného na projednávanou věc vztáhnout.
20. Co se týče uloženého správního trestu, žalovaný setrval na svém stanovisku, že výše uloženého správního trestu byla řádně odůvodněna a odpovídá okolnostem případu.

Zopakoval své závěry uvedené ke správnímu trestu v napadeném rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně dle názoru žalovaného postupoval při ukládání správního trestu zcela v souladu s příslušnými právními předpisy, přičemž hodnotil okolnosti vyplývající ze spisového materiálu a uložil správní trest v polovině zákonného rozmezí. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2020, č. j. 1 As 80/2020-36, kde se soud zabýval kritérii vyjmenovanými v § 37, resp. § 38 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o projednání přestupků“) a nutnou mírou jejich hodnocení.

IV. Shrnutí repliky žalobce

21. V replice žalobce uvedl, že nerozporuje judikatorní závěry, dle kterých je typický materiální znak přestupku naplněn, je-li naplněn formální znak přestupku. To dle žalobce neznamena, že by byl materiální znak přestupku naplněn bezpodmínečně vždy, přičemž jeho naplnění je povinen posoudit správní orgán. V této souvislosti žalobce odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 As 106/2011-77. Žalobce zopakoval, že dle jeho názoru naplnění materiálního znaku uvedených přestupků správní orgány neodůvodnily. Vyjádření žalovaného, že *„lze tedy jednoznačně konstatovat, že právě s délkou nesplnění své povinnosti naplnil žalobce materiální stránku předmětného přestupku“*, žalobce označil za novou argumentaci, která v napadeném rozhodnutí uvedena nebyla. K ostatním pasážím vyjádření k žalobě žalobce vesměs uvedl, že žalovaný stále argumentuje zejména naplněním formální stránky přestupků, přičemž materiální stránkou, resp. skutečným porušením zákonem chráněného zájmu společnosti, se ani zde nezabýval.
22. Dále žalobce uvedl, že žalovaný pouze interpretuje, kdy mělo dojít k počátku páčání přestupku spočívajícího v neodevzdání neplatného řidičského, aniž by tato skutečnost z výroku rozhodnutí vyplývala. Pojem *„bez zbytečného odkladu“* je dle žalobce typickým neurčitým právním pojmem, jehož výklad nelze paušalizovat, neboť bude v každé situaci jiný. Neurčitý právní pojem je pak správní orgán povinen vyložit, což se dle žalobce v projednávaném případě nestalo a rozhodnutí tak dle žalobce není přezkoumatelné. Současně žalobce považuje za zcela nepřipustné, aby bylo ukončení protiprávního jednání definováno dnem silniční kontroly. Takový závěr se z dle žalovaného rozhodnutí nepodává. Žalobce přitom nevidí důvod, proč by měl být postižen jen za dobu trvání přestupku do silniční kontroly, nikoli až do zahájení řízení či vydání rozhodnutí. Pokud byl žalobce postižen pouze za udržování protiprávního stavu do momentu silniční kontroly, nezakládá rozhodnutí překážku věci rozhodnuté ve vztahu ke zbylému času udržování protiprávního jednání.
23. Co se týče závěru o spáchání přestupku v úseku, kde často dochází k dopravním nehodám se závažnými následky, žalobce nesouhlasí s tím, že by tato informace byla obecně známou skutečností. Dle žalobce obecně známou skutečností nemůže být konkrétní informace o nehodovosti na určité komunikaci. Ani skutečnost, že jde o hlavní spojnici mezi krajským městem a Týnem nad Vltavou, neznamena, že by se měla vyznačovat zvýšenou nehodovostí se závažnými následky. Jde o určitou specifickou znalost, která se váže k určitému místu. Nejde tedy o obecně známou skutečnost. Je-li dle žalovaného skutečnost známá osobám, které komunikaci pravidelně užívají, jde o specifickou znalost určité skupiny lidí, nikoliv o obecně známou skutečnost. Žalobce poukázal též na k replice přiloženou žádost o poskytnutí informace stran nehodovosti v daném úseku a odpověď Městského úřadu Týn nad Vltavou, ze dne 4. 11. 2024,

č. j. MÚT/28282/2024/OD/TeM, kde je uvedeno, že Městský úřad Týn nad Vltavou nedisponuje žádnou evidencí či statistikou týkající se dopravní nehodovosti. Uvedl-li žalovaný, že závěr o spáchání přestupku v úseku častých dopravních nehod neměl zásadní vliv na výši ukládaného trestu, je zřejmé, že určitý vliv tento závěr měl, jen nebyl zásadní a žalovaný jej blíže nespecifikoval.

V. Právní hodnocení krajského soudu

24. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“). O věci samé krajský soud rozhodl bez jednání za splnění podmínek § 51 odst. 1 věty první s. ř. s., když oba účastníci řízení s takovým postupem vyjádřili souhlas.
25. Žaloba je důvodná.
26. Krajský soud zachoval pořadí žalobcem vznesených žalobních námitek. Jednotlivé žalobní námitky krajský soud vyřazuje níže.

V.A Naplnění materiálního znaku přestupků

27. Žalobce v první řadě namítl, že rozhodnutí je nezákonné, neboť nebylo prokázáno ani přesvědčivě odůvodněno naplnění materiálního znaku přestupků dle § 125c odst. 4 písm. b) a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích.
28. Tato námitka není důvodná.
29. Podle § 113 odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích platí, že „[n]eplatný řidičský průkaz je jeho držitel povinen bez zbytečného odkladu odevzdat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak.“ Podle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích platí, že „[f]yzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 94a odst. 2, § 102g odst. 2, § 113 odst. 1 nebo 2, § 118b odst. 6 nebo § 123c odst. 5 neodevzdá řidičský průkaz, mezinárodní řidičský průkaz nebo potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození anebo zničení řidičského průkazu nebo v rozporu s § 6b odst. 4 neodevzdá osvědčení o registraci vozidla.“
30. Podle § 6 odst. 7 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích platí, že „[ř]idič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe řidičský průkaz; to neplatí, pokud je držitelem platného řidičského průkazu České republiky.“ Podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích platí, „[f]yzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.“
31. Krajský soud vyšel z toho, že obecně je správní orgán povinen zjistit, zda došlo k naplnění jak formálních, tak i materiálních znaků přestupku. Okolnosti, jež vylučují porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, musí být posuzovány vždy v každém konkrétním případě a nelze vyslovovat žádné paušální závěry. Teprve poté, co je zjištěno naplnění materiálního znaku přestupku, může správní orgán dojít k závěru, že konkrétním jednáním obviněného byl spáchán přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45). V

obecné rovině pak bude naplnění materiálního znaku přestupku splývat s naplněním formálních znaků, a to zejména pokud jde o delikt ohrožovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016–23).

32. K otázce odůvodnění naplnění materiálního znaku přestupku se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012-28, tak, že „[...] zpravidla není nutno, aby se správní orgány otázkou naplnění materiální stránky daného správního deliktu explicitně zabývaly i v odůvodnění svých rozhodnutí. V zásadě totiž platí, že v případě správních deliktů je jejich materiální stránka dána již samotným naplněním skutkové podstaty deliktu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, nebo rozsudek ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Afs 14/2011-62). Až ve chvíli, kdy se jedná o případ, v němž je sporné, zda konkrétní společenská nebezpečnost dosahuje ani minimální hranice typové nebezpečnosti, je nezbytné, aby se správní orgán zabýval materiální stránkou správního deliktu i v odůvodnění svého rozhodnutí. [...] Obecně je přitom nutno vycházet z premisy, že již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň společenské nebezpečnosti zpravidla vyšší než nepatrný (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 4. 1996, sp. zn. 1 Tzn 2/96).“ Platí tedy, že v případě správních deliktů je běžně materiální znak naplněn již samotným naplněním skutkové podstaty přestupku. Teprve ve chvíli, kdy je naplnění materiálního znaku sporné, musí se správní orgán materiální stránkou správního deliktu v odůvodnění svého rozhodnutí podrobněji zabývat a vypořádat, zda je tato podmínka splněna. Obecně však již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň společenské nebezpečnosti zpravidla alespoň vyšší než nepatrný.
33. Krajský soud při zohlednění shora uvedených závěrů přistoupil k přezkumu správních rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně na straně 3. a 4. prvostupňového rozhodnutí nejprve podrobněji zdůvodnil společenskou škodlivost, resp. naplnění materiálního znaku přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, tedy přestupku nejprísněji trestného. Konkrétně k přestupkům dle § 125c odst. 4 písm. b) a § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona pak uvedl, že „[t]ato ustanovení chrání pořádek ve státní správě na úseku řídičských průkazů. Obviněný nekonal, když neodevzdal v zákonné lhůtě svůj řídičský průkaz a porušil tak zájem společnosti na pořádku ve státní správě.“ Dále souhrnně uvedl, že „[š]kodlivost jednání obviněného vyplývá jednak přímo ze skutečnosti, že jsou tato jednání kvalifikována jako zvláštní skutková podstata. P. Č. svým jednáním porušil povinnosti uvedené v § 18 odst. 3, § 6 odst. 7 písm. a) a § 113 odst. 2 zákona o silničním provozu.“
34. V rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce absenci naplnění materiální stránky přestupků nenamítl. V napadeném rozhodnutí pak žalovaný pouze konstatoval, že v posuzovaném případě byly naplněny formální i materiální znaky přestupků. Ve vztahu k přestupkům dle § 125c odst. 4 písm. b) a písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích uvedl, že „[ř]ádná výměna řídičského průkazu a vrácení neplatného dokladu je důležitá pro řádné ověření všech podstatných náležitostí pro získání řídičského průkazu a slouží k řádné evidenci osob s řídičským oprávněním a usnadnění dopravní kontroly daných osob.“
35. Dle názoru krajského soudu je takové odůvodnění naplnění materiálního znaku sporovaných přestupků plně dostačující. Žalobce v rámci správního řízení netvrdil žádné okolnosti, které by mohly snížit společenskou škodlivost jeho jednání natolik, aby nebyl Shoda s prvopisem: J. M.

naplněn materiální znak přestupků. Takové okolnosti neplynuly ani ze správního spisu. Společenská škodlivost proto nebyla sporná. Nebylo tedy nutné, aby naplnění materiálního znaku přestupků správní orgány odůvodňovaly podrobněji, než jak učinily. Materiální znak přestupku je naplněn, pokud zaviněné protiprávní jednání porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti. V obvyklých případech, kterým je i případ žalobce, jsou-li naplněny formální znaky skutkové podstaty, dochází k porušení či alespoň ohrožení chráněného zájmu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 1 As 170/2019-27. Naplnění materiálního znaku přestupků tak bylo též náležitě prokázáno.

36. Teprve v žalobě žalobce namítl, že u daných přestupků lze stěžít jakýkoli materiální znak nalézt. K tomu lze uvést, že již jejich označením za přestupek zákonodárce předpokládá, že v běžně se vyskytujících případech bude při naplnění skutkové podstaty přestupku naplněn i požadavek určité společenské škodlivosti. Názor žalobce, že je-li držitelem řidičského oprávnění a má tedy právo požádat o vydání nového řidičského průkazu, není společensky škodlivé, pokud neplatný řidičský průkaz neodevzdá, na věci nic nemění. Dle zákonodárce totiž takové jednání společensky škodlivé je. Takový argument by bylo možno uvést u každého obdobného přestupkového jednání, nepředstavuje proto výjimečnou okolnost způsobitou vyloučit naplnění materiálního znaku přestupku. Uvedené lze vztáhnout i na předložení neplatného řidičského průkazu při silniční kontrole. Argumentuje-li žalobce tím, že policisté mají i tak možnost lustrace, závěr o naplnění materiálního znaku přestupku tím vyvrácen není, neboť tuto možnost mají policisté vždy, pokud ztotožní řidiče. Zákonodárce přesto stanovil, že řidičský průkaz u sebe nemusí mít pouze držitelé platného řidičského průkazu, kterým žalobce nebyl.
37. Pouze na okraj krajský soud doplňuje, že požadavek, aby správní orgán zjistil, zda došlo k naplnění formálních i materiálních znaků skutkové podstaty přestupku, a učinil úvahu, zda byl materiální znak naplněn, nutně neznamená, že pokud úvaha o naplnění materiálního znaku přestupku není explicitně obsažena v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, má být takové správní rozhodnutí jako nezákonné zrušeno (srov. např. Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012-28, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2018, č. j. 10 As 330/2017-75).
38. Krajský soud uzavírá, že naplnění materiálního znaku přestupků dle § 125c odst. 4 písm. b) a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích bylo správními orgány dostatečně odůvodněno a prokázáno. Tvrzenou nezákonnost napadeného rozhodnutí v tomto ohledu krajský soud nezjistil.

V.B Vymezení doby trvajícího přestupku

39. Další žalobní námitkou žalobce sporuje vymezení doby přestupku spočívajícího v neodevzdání neplatného řidičského průkazu, tedy přestupku dle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Dle žalobce správní orgán ve výroku prvostupňového rozhodnutí dostatečně nevymezil počátek ani konec protiprávního jednání.
40. Tato námitka je důvodná.
41. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je přestupek podle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu přestupkem trvajícím ve smyslu § 8 zákona o odpovědnosti

Shoda s prvopisem: J. M.

za přestupky. Držitel řidičského průkazu jeho neodevzdáním vyvolá protiprávní stav, který posléze udržuje (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2015, č. j. 9 As 33/2015-19, či ze dne 18. 11. 2022, č. j. 2 As 66/2022-26). Uvedené lze vztáhnout i na povinnost odevzdat neplatný řidičský průkaz. Platí přitom, že trvající přestupek se považuje za jeden skutek, a to až do doby, než je o něm pachateli sděleno obvinění. Tímto okamžikem je daný skutek ukončen a případné pokračování v udržování protiprávního stavu se považuje za nový skutek. Smysl tohoto rozdělení na dva skutky spočívá v tom, že v důsledku sdělení obvinění je pachatel upozorněn veřejnou mocí na protiprávnost svého jednání. V řízení o přestupku, které je zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení, je za sdělení obvinění považován okamžik zahájení řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2011, č. j. 9 As 101/2010-101, či ze dne 27. 4. 2018, č. j. 4 As 73/2018-31).

42. Požadavky na specifikaci skutku ve výroku rozhodnutí Nejvyšší správní soud vymezil například

v rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 9 As 290/2014-53, kde uvedl, že „[j]e nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt poškozen, což lze zaručit jen konkretizací údajů obsahujících popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Jednotlivé skutkové údaje jsou rozhodné pro určení totožnosti skutku, vylučují pro další období možnost záměny skutku a možnost opakovaného postihu za týž skutek a současně umožňují posouzení, zda nedošlo k prekluzi možnosti postihu v daném konkrétním případě (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 – 73, publ. pod č. 1546/2008 Sb. NSS, srovnej také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 1 As 180/2012-43, nebo ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014-39.“

43. Správní orgán prvního stupně ve výroku prvostupňového rozhodnutí skutek vymezil tak, že žalobce „[d]ne 18.06.2024 v 10:32 h, na silnici II. třídy, číslo 105, 107 km, u Jaderné elektrárny Temelín, ve směru jízdy od obce Týn nad Vltavou na obec České Budějovice, při řízení motorového vozidla Mercedes-Benz, registrační značky X, překročil maximální dovolenou rychlost mimo obec [...], a dále motorové vozidlo řídil, ačkoliv nebyl držitelem platného řidičského průkazu (řidičský průkaz č. X platný do 19.11.2023), **který po skončení platnosti bez zbytečného odkladu neodevzdal příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.**“ (důraz doplněn)
44. Bližším vymezením doby, po kterou žalobce protiprávní stav udržoval, se správní orgány v prvostupňovém ani napadeném rozhodnutí nezabývaly. Ve vyjádření k žalobě pak žalovaný v reakci na námitku žalobce uvedl, že „[v]e výroku napadeného rozhodnutí je uveden datum zjištění přestupkového jednání, tedy datum provedení dopravní kontroly žalobce dne 18. června 2024. Dále pak výrok rozhodnutí obsahuje dobu ukončení platnosti řidičského průkazu žalobce č. X, který byl platný do 19. listopadu 2023, tedy dobu od kdy došlo k povinnosti žalobce odevzdat neplatný řidičský průkaz, který měl bez prodlení po skončení platnosti odevzdat. Jednání žalobce spočívající v nesplnění povinnosti odevzdat řidičský průkaz po skončení jeho platnosti, bylo tedy zcela jednoznačně časově vymezeno ve výroku napadeného rozhodnutí.“
45. Při zohlednění shora citovaných závěrů Nejvyššího správního soudu krajský soud dopěl k závěru, že správní orgán prvního stupně vymezil dobu udržování protiprávního stavu žalobcem neurčitě. Nelze přijmout stav, kdy správní orgán výrok rozhodnutí v tomto ohledu „vysvětluje“ až v rámci soudního řízení. Jak žalobce správně podotkl, doba udržování protiprávního stavu, pro které je žalobce trestán, musí být patrná již z výroku rozhodnutí o Shoda s prvopisem: J. M.

přestupku. Uvažoval-li správní orgán prvního stupně žalobce postihnout za to, že neplatný řidičský průkaz neodevzdal bez zbytečného odkladu po dni 19. 11. 2023 příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a tento protiprávní stav udržoval až do dne 18. 6. 2024, kdy proběhla silniční kontrola, měl takto dobu trvání přestupku ve výroku svého rozhodnutí specifikovat.

46. Za moment ukončení deliktního jednání lze v případě trvajícího přestupku obecně považovat jednak okamžik odstranění protiprávního stavu [srov. § 31 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky], jednak okamžik zahájení řízení o přestupku, při kterém je podezřelému sdělení obvinění z přestupku. Z popisu skutku uvedeného v prvostupňovém rozhodnutí není jednoznačně zřejmé, zda k ukončení deliktního jednání dle správního orgánu prvního stupně došlo k okamžiku uskutečnění dopravní kontroly, zahájení řízení o přestupku, případně jindy. Nebylo tak postaveno najisto, za jaké časové období je žalobce trestán.
47. Pokud jde o vymezení počátku deliktního jednání, krajský soud je toho názoru, že v projednávaném případě jej správní orgán prvního stupně označil dostatečně určitě. Z výroku prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že žalobce nesplnil svou povinnost odevzdat neplatný řidičský průkaz bez zbytečného odkladu po skončení jeho platnosti, tedy po 19. 11. 2023. Pojem „bez zbytečného odkladu“ je vždy nutno chápat jako krátké časové období v řádu několika dnů, které bude mimo jiné záviset na možnostech povinného splnit svou povinnost. S ohledem na skutečnost, že žalobce protiprávní stav udržoval minimálně po dobu delší než půl roku, nebylo dle náhledu krajského soudu nutné, aby správní orgán pojem „bez zbytečného odkladu“ vymezil přesným počtem dní, jak se žalobce domáhá. Výklad tohoto pojmu by byl sporný pouze v případě, kdy by správní orgán přestupce trestal po uplynutí pouhých několika dnů po skončení platnosti jeho dokladu. Vymezení provedené správním orgánem odpovídá i dikci zákona, kdy § 113 odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích stanoví ke splnění povinnosti právě lhůtu „bez zbytečného odkladu“. Měl-li by zákonodárce zájem na přesném vymezení doby, stanovil by lhůtu v řádu dnů, jako to učinil v případě povinnosti dle § 113 odst. 1 téhož zákona.
48. Uvedené však nic nemění na tom, že se správní orgány nezabývaly skutečností, zda v době po skončení platnosti řidičského průkazu žalobce, bylo neodevzdání neplatného řidičského průkazu příslušnému úřadu přestupkovým jednáním.
49. Podle § 125c odst. 4. písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích platí, že *„[f]yzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 94a odst. 2, § 102g odst. 2, § 113 odst. 1 nebo 2, § 118b odst. 6 nebo § 123c odst. 5 neodevzdá řidičský průkaz, mezinárodní řidičský průkaz nebo potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození anebo zničení řidičského průkazu nebo v rozporu s § 6b odst. 4 neodevzdá osvědčení o registraci vozidla.“* (důraz doplněn)
50. Podle § 125c odst. 4. písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 31. 12. 2023, platí, že *„[f]yzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 94a odst. 2, § 113 odst. 1 nebo § 123c odst. 5 neodevzdá řidičský průkaz, mezinárodní řidičský průkaz nebo potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození anebo zničení řidičského průkazu nebo v rozporu s § 6b odst. 4 neodevzdá osvědčení o registraci vozidla.“* (důraz doplněn)
51. Z uvedeného je zřejmé, že do novely provedené zákonem č. 271/2023 Sb., účinné od 1. 1. 2024, byl držitel neplatného řidičského průkazu dle § 113 odst. 2 zákona o provozu na Shoda s prvopisem: J. M.

pozemních komunikacích povinen bez zbytečného odkladu tento odevzdat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, nesplnění této povinnosti však nebylo v zákoně za přestupek označeno. Nejednalo se proto o přestupek (srov. § 5 zákona o projednání přestupků).

52. Krajský soud proto uzavírá, že správní orgány neurčitým způsobem stanovily okamžik, dokdy žalobce udržoval protiprávní stav v podobě neodevzdání neplatného řidičského průkazu. Nedostály tak své povinnosti dle § 93 odst. 1 písm. a) zákona o projednání přestupků, tedy povinnosti popsat skutek s označením místa, času a způsobu jeho spáchání. Zároveň shledal-li správní orgán prvního stupně žalobce vinným z přestupku dle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích za období do 31. 12. 2023, zatížil své rozhodnutí nezákonností, neboť do tohoto dne nebylo postihované jednání za přestupek zákonem označeno. Žalovaný přitom takový postup správního orgánu prvního stupně aproboval.

V.C Nepřezkoumatelnost tvrzení o nebezpečnosti úseku

53. Dále žalobce namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Dle žalobce není zřejmé, jak správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že *„přestupek byl spáchán v úseku, kde často dochází k dopravním nehodám se závažnými následky“*, ani na základě jakého podkladu či důkazu závěr o nehodovosti v daném úseku učinil.
54. Tato námitka je důvodná.
55. Správní orgán prvního stupně v rámci úvah o druhu správního trestu a jeho výměře na straně 4 prvostupňového rozhodnutí uvedl, že *„[j]ako přitěžující okolnost správní orgán hodnotí, že obviněný spáchal více přestupků. Dále jako přitěžující okolnost správní orgán hodnotí výpis z evidenční karty řidiče, ze kterého vyplývá, že obviněný přestupek za překročení nejvyšší dovolené rychlosti spáchal opakovaně. Přestupek byl spáchán v úseku, kde často dochází k dopravním nehodám se závažnými následky. Obviněný by si měl uvědomit, že překračování nejvyšší povolené rychlosti je značně společensky škodlivé jednání. Jiné přitěžující nebo polehčující okolnosti nejsou správnímu orgánu známy.“* (důraz doplněn). Žalovaný v napadeném rozhodnutí na tyto závěry odkázal, přičemž označil postup správního orgánu prvního stupně při ukládání správního trestu za souladný se zákonem. Zároveň konstatoval, že správní orgán prvního stupně hodnotil okolnosti vyplývající ze spisového materiálu a uložil správní trest v polovině zákonem daného rozmezí.
56. Ve vyjádření k žalobě pak žalovaný k předmětné námitce uvedl, že správní orgán prvního stupně uvedenou skutečnost zmínil v souvislosti s posouzením objektivních a známých skutečností při posouzení nebezpečnosti jednání žalobce. Povědomí o nehodovosti na daném úseku silnice označil žalovaný za obecně známou skutečnost, tj. notoriety, kterou není třeba dokazovat. Současně doplnil, že tato skutečnost neměla zásadní vliv na stanovení výše správního trestu či vinu žalobce.
57. Definici notoriety provedl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-58, kde uvedl, že *„[n]otoriety mohou být známy úplně každému nebo širokému okruhu osob v určitém místě a čase. Je možno rozlišovat notoriety známy celostátně a notoriety známy místně. Jak uvádí význačný český procesualista, notoriety „jsou takové skutečnosti, jež jsou anebo mohou býti vůbec každému aneb jistým vrstvám společnosti lidské bezpečně známy prostě proto, že člověk jest členem této společnosti, prožívá, sleduje a ve své vědomosti si vtiskuje události, které sebou život přináší neb v minulosti přinesl. Patří-li do kruhu takto informovaných osob i*

soud (aneb lze-li od něho právem žádati, aby byl s tou neb onou skutečností takto obeznámen), netřeba důkazu o skutečnosti, na niž se vědomost soudu vztahuje“ (Hora, V. Československé civilní právo procesní. I.-III. Díl. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 311).“

58. Krajský soud ve shodě s replikou žalobce konstatuje, že informace o frekvencovanosti dopravních nehod na daném úseku pozemní komunikace není obecně známou skutečností. Jedná se o specifickou znalost, která se váže k určitému místu, případně o specifickou znalost určité skupiny lidí. Nejedná se o znalost širokého okruhu osob. Nadto jde spíše o poměrně neurčitý statistický údaj, u kterého by bylo nutno hodnotit, co se rozumí „častým“ výskytem dopravních nehod. Obecnou známost této skutečnosti nelze dovozovat z toho, že úsek se nachází na hlavní spojnici mezi Českými Budějovicemi a Týnem nad Vltavou. Relevantní není ani skutečnost, že dopravní nehody na tomto úseku mohly být zmíněny ve zprávách. Úseky častých dopravních nehod jsou na pozemních komunikacích běžně označeny příslušnou dopravní značkou. Skutečnost, zda uvedený úsek byl takovou dopravní značkou opatřen, ze spisového materiálu nevyplývá. Z uvedeného proto plyne, že přičítal-li správní orgán žalobci k tíži, že se měl přestupku dopustit v úseku častých dopravních nehod, musela tato skutečnost mít svůj podklad ve správním spisu.
59. Krajský soud se následně zabýval tím, zda se v projednávaném případě může jednat o tvrzenou vadu v podobě nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Komentářová literatura stran nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů uvádí, že „[n]epřezkoumatelností pro nedostatek důvodů se předně myslí nedostatek důvodů skutkových. To znamená, že se správní orgány v řízení nezabývaly všemi skutečnostmi rozhodnými pro vydání rozhodnutí (srov. rozsudek NSS 2 Ads 58/2003-75). Nejde o situaci, že by správní orgán učinil v rozhodnutí konkrétní skutkový závěr, který by však nebyl dostatečně podepřen podklady pro vydání rozhodnutí. Takovou vadu řízení lze právně kvalifikovat tak, že skutková podstata, z které správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisu [§ 76 odst. 1 písm. b)]. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů jde tehdy, pokud se správní orgán určitou pro posouzení věci významnou skutečností vůbec nezabýval. Jde nejen o případ, kdy se k ní správní orgán vůbec nevyjádřil v napadeném rozhodnutí a ani k ní nečinil v průběhu řízení žádné dokazování (neshromáždil podklady), ale též o případ, kdy správní orgán sice shromáždil podklady rozhodnutí vypovídající o rozhodné skutkové otázce, ovšem nijak tyto podklady nezhodnotil a neučinil z nich ve vztahu k této otázce žádný skutkový závěr. [...] Skutková podstata, z níž správní orgán vyšel při posuzování věci, nemá oporu v obsahu správního spisu tehdy, jestliže v něm nejsou založeny podklady rozhodnutí (důkazní prostředky), na nichž správní orgán svá skutková zjištění vystavěl (rozsudek NSS 4 Azs 55/2003-51; dále též rozsudek NSS 3 As 54/2006-71). Od toho je třeba odlišovat případy, kdy z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu nelze seznat, z jakých podkladů rozhodnutí (důkazních prostředků) správní orgán učinil prezentované skutkové závěry. Tato vada řízení souvisí s nedostatkem odůvodnění rozhodnutí a zakládá jeho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Není-li zřejmé, z jakého podkladu rozhodnutí správní orgán skutkové zjištění učinil, nelze ani posoudit, zda má oporu ve správním spisu.“ [KÜHN, Zdeněk. Soudní řád správní: komentář. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-479-1., k § 76 s. ř. s].
60. Dle názoru krajského soudu správní orgán učinil konkrétní skutkový závěr o spáchání přestupku v úseku, kde často dochází k dopravním nehodám se závažnými následky, který však nebyl dostatečně podepřen podklady pro vydání rozhodnutí. Žádný podklad, ze kterého by bylo možno vyvodit závěr o nehodovosti na daném úseku silnice, součástí

Shoda s prvopisem: J. M.

správního spisu není. Tomu odpovídá i vyjádření žalovaného k žalobě, kde žádný takový podklad nezmiňuje. Tvzení žalovaného, že tato skutečnost neměla zásadní vliv na stanovení výše správního trestu či vinu žalobce, není správné. Správní orgán prvního stupně údaj o zvýšené nevhodnosti na daném úseku zařadil mezi přitěžující okolnosti v rámci odůvodnění určení druhu trestu a jeho výměry. Je proto zřejmé, že určitý vliv tato skutečnost měla. Žalovaný pak úvahy správního orgánu prvního stupně převzal a označil je za souladné se zákonem.

61. Správní orgány proto zatížily svá rozhodnutí vadou řízení dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., když skutkový stav, který vzaly za základ rozhodnutí, nemá oporu ve správním spisu. Krajský soud přitom zachoval totožnost žalobní námitky, pouze změnil její právní hodnocení provedené žalobcem.

V.D Správní trest

62. Konečně žalobce namítl, že výrok o správním trestu je nezákonný. Správní orgán dle žalobce zákonná kritéria pro ukládání trestu pouze vyjmenoval, aniž by je hodnotil. Dále měl uvést pouze výčet přitěžujících okolností. Naopak zhodnocení polehčujících okolností, zejména úsudek o nedbalostním zavinění či nezpůsobení poruchového následku, dle žalobce neprovedl.
63. Tato námitka není důvodná.
64. Krajský soud vyšel z žalobcem odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 As 56/2019-28. Dle právní věty uvedeného rozsudku „[v] rozhodnutí o uložení správní sankce musí být zohledněna všechna kritéria, jejichž aplikaci zákon s vyšší sankce spojuje (zde § 125e zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 30. 6. 2017), přičemž nepostačuje toliko prosté vyjmenování těchto zákonných kritérií, aniž by odůvodnění obsahovalo alespoň stručné zdůvodnění, proč a jak tato kritéria dopadají na individuální případ obviněného.“ Současně krajský soud zohlednil závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2020, č. j. 1 As 80/2020-36, dle kterých úřad postupoval při určování sankce a její výměry v souladu se zákonem, když „[z]ohlednil způsob spáchání (aktivní jednání spočívající v rychlé jízdě bez dalších specifík vztahujících se ke způsobu spáchání) a jeho následek (došlo k porušení i ohrožení zájmu chráněného zákonem) a okolnosti, za nichž byl spáchán (místo spáchání přestupku) i k osobě přestupce (k otázce dřívějšího přestupkového jednání viz níže). Z hlediska formy zavinění vycházel ze závěru vyplývajícího z předcházející pasáže odůvodnění rozhodnutí, ve které dospěl k tomu, že přestupek byl spáchán ve formě nevědomé nedbalosti. Správní orgán tak i vzhledem k povaze dotčeného přestupku dostatečně vyjevil své úvahy týkající se výše uložené sankce.“ V návaznosti na tento rozsudek pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 10. 2021, č. j. 6 As 84/2020-46, uvedl, že „[...] účelem požadavku individualizace trestu není, aby správní orgány byly nuceny provádět slohová cvičení, jež by obsahovala opsaná ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky. Ten v § 37 až § 40 uvádí demonstrativní výčet okolností, k nimž má správní orgán při ukládání sankce přihlížet, přičemž se jedná dohromady o 27 položek. Nelze si tak rozumně přestavit, že by se správní orgán měl ve všech případech věnovat všem těmto okolnostem a zejména, že by ve všech případech byly veškeré v zákoně uvedené okolnosti v dané věci relevantní.“ Ze závěrů uvedených v těchto rozhodnutích plyne, že správní orgán je povinen učinit alespoň stručné zdůvodnění, proč a jak kritéria stanovená zejména v § 37 až § 40 zákona o projednání přestupků dopadají na individuální případ obviněného. Zároveň však není účelem, aby se správní orgán věnoval všem kritériím, nýbrž pouze těm, která jsou pro Shoda s prvopisem: J. M.

projednávanou věc relevantní. Trestání za běžné přestupky typu překročení nejvyšší dovolené rychlosti má být přitom v zásadě rutinní, časově nenáročnou záležitostí, která předpokládá rychlé a efektivní vyřešení celé věci.

65. Správní orgán prvního stupně v závěrečném odstavci na straně 4. prvostupňového rozhodnutí vedle určení přestupku nejprísněji trestného uvedl, že „[p]ři určení druhu správního trestu a jeho výměry správní orgán přihlédl k povaze a závažnosti přestupku, která je dána zejména okolnostmi spáchání přestupku, významem zákonem chráněného zájmu, k míře zavinění, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Jako přitěžující okolnost správní orgán hodnotí, že obviněný spáchal více přestupků. Dále jako přitěžující okolnost správní orgán hodnotí výpis z evidenční karty řidiče, ze kterého vyplývá, že obviněný přestupek za překročení nejvyšší dovolené rychlosti spáchal opakovaně. Přestupek byl spáchán v úseku, kde často dochází k dopravním nehodám se závažnými následky. Obviněný by si měl uvědomit, že překračování nejvyšší povolené rychlosti je značně společensky škodlivé jednání. Jiné přitěžující nebo polehčující okolnosti nejsou správnímu orgánu známy. S ohledem na shora uvedené skutečnosti správní orgán uložil správní trest pokutu 7.000 Kč.“ Uvedené hodnocení žalovaný v napadeném rozhodnutí převzal. Doplnil pouze závěry Nejvyššího správního soudu zmíněné ve shora citovaném rozsudku č. j. 1 As 80/2020-36 a zdůvodnil uložení povinnosti nahradit náklady správního řízení.
66. Krajský soud přezkoumal obě správní rozhodnutí jako celek a dopěl k závěru, že shora citovaným požadavkům Nejvyššího správního soudu vyhovují. Správní orgán prvního stupně sice kritéria uvedená v § 37 a § 38 zákona o projednání přestupků v závěrečném odstavci pouze vyjmenovává, jejich zdůvodnění však plyne z předešlých pasáží odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Ke způsobu spáchání přestupku správní orgán prvního stupně uvedl, že „[v] daném případě se nejedná o nepatrné překročení maximální dovolené rychlosti v řádu jednotek, ale o hodnotu nejméně 35 km/h.“ K následku pak uvedl, že „[p]řekročení nejvyšší povolené rychlosti mohlo způsobit závažnější následky v případě mimořádné události v dopravě, např. neočekávané vyjetí jiného účastníka provozu na komunikaci, při totožné reakční době řidiče vozidlo při vyšší rychlosti urazí větší vzdálenost, prodlužují se též brzdné dráhy.“ Následkem je též porušení zákonem chráněných zájmů, které jsou v prvostupňovém rozhodnutí vyjmenovány. Správní orgán prvního stupně hodnotil též místo spáchání přestupku, když tímto se krajský soud zabýval v bodě V.C odůvodnění výše. Osobu žalobce správní orgán prvního stupně zhodnotil, když na základě výpisu z evidenční karty řidiče uvedl, že žalobce přestupek spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti spáchal opakovaně. Jiné okolnosti spáchání přestupku správní orgán prvního stupně zjevně nepovažoval za relevantní, proto je dále nehodnotil.
67. Namítl-li žalobce, že správní orgán neprovedl zhodnocení polehčujících okolností, zejména úsudku o nedbalostním zavinění, lze uvést, že zavinění správní orgán prvního stupně konstatoval ve formě nevědomé nedbalosti, když míru zavinění dle odůvodnění prvostupňového rozhodnutí zohlednil. Pokud jde o nezpůsobení poruchového následku, následkem jednání žalobce je právě porušení zájmu společnosti na bezpečnosti a plynulosti provozu, případně na dodržování pravidel silničního provozu. Měl-li žalobce na mysli nezpůsobení dopravní nehody, tuto polehčující okolnost zákon o projednání přestupků neuvádí. Takovou okolnost by pak správní orgán mohl zohlednit v každé věci, ve které neprojednává přestupek spojený přímo s dopravní nehodou. V této věci však správní orgán posuzoval okolnosti relevantní z hlediska překročení nejvyšší

povolené rychlosti. Jiné konkrétní výtky stran toho, která kritéria správní orgán nezohlednil, žalobce neuvedl.

68. Krajský soud proto uzavírá, že správní orgán prvního stupně správně jako přestupek nejprísněji trestný určil přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, za který se podle § 125c odst. 5 písm. c) téhož zákona uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Samotná výše pokuty však bude předmětem nového hodnocení správního orgánu. Mezi zohledňované okolnosti totiž zařadil i okolnost, že nemá oporu ve správním spise (srov. bod V.C odůvodnění rozsudku). Výše pokuty bude odvislá od nového posouzení jednání žalobce spočívajícího v neodevzdání neplatného řidičského průkazu (srov. bod V.B odůvodnění rozsudku).

VI. Závěr a náklady řízení

69. Z uvedených důvodů krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení a pro nezákonnost postupem dle § 76 odst. 1 písm. b) a § 78 odst. 1 s. ř. s. Věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který vyslovil krajský soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
70. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
71. Žalovaný, který neměl v soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení.
72. Pokud jde o procesně úspěšného žalobce, v jeho případě jsou náklady řízení představovány zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč a odměnou advokáta za zastupování v řízení o žalobě ve výši $3 \times 3\,100$ Kč za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, replika k vyjádření žalovaného) dle § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a paušální náhradou hotových výdajů 3×300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 10 200 Kč. Jelikož je zástupce žalobce plátcem DPH, je nutno navýšit odměnu a náhradu hotových výdajů o sazbu této daně na částku 12 342 Kč. Celkové náklady řízení žalobce tedy činí 15 342 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právní zástupkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 30. ledna 2025

JUDr. Tereza Kučerová v. r.
samosoudkyně